

РЕШЕНИЕ

№ 310

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мария Янк. Иванова Вранеску

Членове: Даниела Христова
Цветомира П. Кордоловска
Дачева

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова като разглежда докладваното от Мария Янк. Иванова Вранеску Въззивно гражданско дело № 20241000500062 по описа за 2024 година

С Решение № 261007/24.07.2023 г. по гр. д. № 4815/2021 г. описа на Софийски градски съд, Първо гражданско отделение, IV-ти състав, на основание чл. 45 вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД **ОСЪЖДА** Столична община, **ДА ЗАПЛАТИ** на Л. Г. И., при участието на трето лице - помагач на ответника „ДВЛ“ ЕООД, ЕИК: 113553048 сумата от 25 500 /двадесет и пет хиляди и петстотин/ лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди и сумата от 214, 49 /двеста и четиринадесет 0,49 ст./ лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, претърпени в резултат на инцидент на 23.01.2021 г. в гр. София, падане в участък с неравни, разбити, незакрепени към земната повърхност улични плочки, при което получил травматичното увреждане „закрита руптура на Ахилесовото сухожилие на дясна подбедрица“, което увреждане е резултат на бездействието на Столична община да поддържа общинските пътища и тротоари и обезопаси и премахне възникналите препятствия по тях, ведно със законна лихва върху всяка от главниците, считано от датата на предявяване на иска - 13.04.2021 г., до датата на окончателното изплащане на сумите.

Подадена е в срок въззивна жалба вх. № 289094 на 30.10.23г. от ответника Столична община с твърдения за неправилност на първоинстанционното решение поради нарушение на материалния закон, необоснованост и постановяване при допуснати съществени процесуални нарушения на съдопроизводствените правила, като са налице отменителни основания по чл. 281, т. 3 ГПК, като се иска отмяната му. Претендират се разноси и за двете съдебни инстанции. С уточнителна молба, подадена в срока за заплащане на

държавната такса се излагат подробни съображения за неправилността, като се твърди липса на причинна връзка между твърдяното непозволено увреждане и наличие на противоправно поведение на СО . Не е допусната исканата техническа експертиза и не е изследвано състоянието на тротоара. Наред с това се позовава на съпричиняване, поради предходна активна спортна дейност на пострадалия и упражнявания от него тежък физически труд, което неправилно не е отчетено от първоинстанционния съд. Пострадалия не се е съобразил и със зимните условия, при които се е движил в тъмната част на деня. Намира и, че помощта не му е оказана своевременно, тъй като не е викана линейка, а съпругата му е дошла и го е откарала до болницата с кола. Не са спазени и критериите в чл.52 от ЗЗД при определяне размера на обезщетението.

Третото лице помагач „ДЛВ“ ЕООД, също подава молба становище, с която поддържа въззивната жалба на Столична община, като САС остави без уважение искането му за присъединяване към подадената въззивна жалба от Столична община, като въззивен жалбоподател, поради липса на законови предпоставки за това. Твърди се, че първоинстанционното решение е неправилно, необосновано, постановено в противоречие с материалния закон и събраните по делото доказателства и неизяснена фактическа обстановка. Намира, че не е доказано по безспорен начин от ищеца настъпването на неимуществените вреди и причинно-следствената връзка между деянието и настъпилите вреди. Излагат се твърдения, че първоинстанционния съд неправилно приема исковата претенция за доказана, тъй като не са ангажирани годни доказателствени средства, за да се приеме по несъмнен начин реализирания фактически състав по чл. 45 ЗЗД. В молбата се навеждат твърдения, че установеното в заключението на вещото лице по изготвената съдебно-медицинска експертиза не отговаря на изложените в исковата молба твърдения относно механизма на настъпване на увреждането. Оспорват се и твърденията на свидетелите относно факта на настъпване на увреждането. Според твърденията в молбата ищецът не се е съобразил с метеорологичните условия и състоянието на настилка на тротоара, като така е допринесъл за настъпване на вредоносните последици, поради което ищецът не е положил дължимата грижа по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и е създал предпоставки за настъпване на вредите. Алтернативно се оспорва размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди в размер на 25 500 лв. като прекомерен и се иска намаляването му по справедливост на основание чл. 52 ЗЗД. Твърди се, че в първоинстанционното производство не са събрани доказателства относно сериозното влошаване здравето на ищеца и данни за претърпените от него болки и страдания.

Подаден е отговор на въззивна жалба на 24.11.2023 г. от ищеца Л. Г. И.. Оспорва в цялост въззивната жалба на Столична община и моли съда да я отхвърли, тъй като счита първоинстанционното решение за правилно и обосновано. Твърди, че от събраните гласни доказателства безспорно се установява настъпилото увреждане и причините за това. Тротоарът е изглеждал нормално, но при стъпване плочките се разместили. От заключението по изготвената медицинска експертиза се е установило, че такова травматично увреждане би могло да настъпи при пропадане, залитане или внезапно

отскачане, при опит да се избегне удара в дървото на тротоара. Поради това И. счита изводите на първоинстанционния съд за правилни и в съответствие със събраните по делото доказателства. Твърди, че присъденото по делото обезщетение за неимуществени вреди е правилно съобразено с настъпилите травматични увреждания за него с продължителност три месеца, от които първите 40 дни се придвижвал с помощни средства, а след 60-ия ден отново с помощни средства започнал да стъпва постепенно с оперирания крак . Правилно е отчетена възрастта на пострадалия, невъзможността от самостоятелно обслужване за значителен период от време, което го поставя в зависимост от чужди грижи, негативни емоции поради невъзможността да бъде активно работоспособен и да издържа семейството си.

Оспорва се от Л. И. и становището изложено от третото лице помагач. Счита за неоснователно възражението за прекомерния размер на присъденото обезщетение за неимуществени вреди. Поддържа направените твърдения в отговора на въззивната жалба.

От събраните доказателства, преценени в съответствие с доводите на страните във въззивното производство, се установява следната фактическа обстановка:

Предявени са иски с правно основание чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД от ищеца Л. Г. И. срещу Столична община за присъждане на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди от претърпян деликт, разкъсване на сухожилие в дясната подбедрица поради стъпване върху начупени подвижни плочки на тротоар в зимна януарска вечер на 2021г..

От събраните в хода на първоинстанционното производство доказателства се установени твърденията в исковата молба.

От показанията на изслушаните по делото двама свидетели се установява механизма на извършване на деликта и претърпяната увреда. От показанията на изслушаната свидетелка Л. И., майка на пострадалия И. и пряк свидетел на случилото се установява, че докато двамата се предвижвали по ул.Екзарх Йосиф вечерта на 23.01.21г. към адреса, на който отивали на гости при свои близки, ищеца попада в участък на разбити плочки на тротоара по който се движат. Стъпвайки върху тях същите се разлетяват, а той за да не се удари в дърво се отдръпва, отскача , но пада, и се наранява, като изпитва силни болки. Наранява ръцете си и таза, а при опит да се изправи установяват, че не може да стъпи на десния си крак и не може да върви. По телефон вика съпругата си, която да го транспортира до болницата.

От показанията на свидетелката Т. И., съпруга на пострадалия се установява, че същата е пристигнала сравнително бързо и след около двадесет минути след това е транспортирала съпруга си до болница Света Анна където са го приели в отделението по ортопедия. Установена е „руптура на Ахилесовото сухожилие на дясната подбедрица“. На 25.01.2021 г. е извършена операция на дясната подбедрица, открити са проксималният и дисталният край на сухожилието и същото е зашито, а крайника е поставен в гипсова шина. След изписването му от болничното заведение на 26.01.2021 г. е продължил с

продължително домашно лечение, приемане на обезболяващи, антибиотични и антикоагулантни медикаменти. След премахване на шината ищецът използвал проходилка, а по-късно и патерици с цел да се движи. Раздвижването било трудно. Изпитвал е силни болки в увредения крак, но и съпътстващи такива от залежаване в областта на гръбначния стълб и кръста. Факта на продължилото шест месеца продължилото домашно лечение се установява и от представените по делото болнични листове. Настъпили са й проблеми със съня. Нарушило се и емоционалното му състояние и самочувствие, предвид, че не можел да упражнява всекидневните си дейности. Не можел както преди да помага в къщи, да помага на своята майка, а на против налагало се на него да му помагат поради което настъпват проблеми със съня, респективно на здравословното и емоционалното му състояние. Не е могъл да упражнява и търговската дейност, предвид, че имал транспортна фирма, което също довели до притеснения относно тази дейност и персонала.

Както първонишанционния съд е приел, така и настоящия намира, че тези показания, макар и дадени от роднина и близък човек, следва да се кредитират, предвид че са дадени в резултат на преки, непосредствени впечатления и същите са вътрешно непротиворечиви, последователни във връзка помежду си и с останалите събрани доказателства по делото. Те са и единствените преки свидетели - майката на увреждането, а съпругата на състоянието на пострадалия, непосредствено след увреждането. Посредством техните гласни показания, се установява по категоричен начин, че ищецът е претърпял непозволеното увреждане съобразно посоченото от него, в резултат на което е увредил своята телесна цялост и за него са настъпили неблагоприятни последици за продължителен период от време.

От приетата по делото съдебно-медицинска експертиза се установява, че травмата е типична за активни професионални спортисти, без да са извършили обща подготовка или загряване. Случва се и на бивши спортисти. В случая при инцидента ищецът внезапно е пропаднал в разбити плочки по тротоара, залитнал и отскочил, опитвайки се да избегне сблъсък с дървото на тротоара, което е станало причина за „закритата руптура на Ахилесовото сухожилие на дясната подбедрица“. Вещото лице дава заключение, че описания от ищеца механизъм на злополуката отговаря на механизма при който най-често се получава разкъсване на Ахилесово сухожилие. Установения общ лечебен и възстановителен период според вещото лице посредством фактите по делото се равнява на 3 месеца, през което време ищецът е търпял болки и страдания. Най-интензивни са били първите 30 дни след злополуката и около 2 седмици след началото на проведената рехабилитация при раздвижването. През останалото време са били спорадични, при преумора или промяна на времето. Наред с това е имал затруднения и при предвижване и самообслужване. Ищецът има остатъчен белег с дължина 9 см и ширина 0,5 см, както и малка плпаторна деформация в средно-долната част на сухожилието. В заключението се приема, че към момента на изготвянето му ищецът е възстановен, но е възможно да получава единични болки при преумора и промяна на времето, които се повлияват от аналгетици. Разкъсаното сухожилие вече не е така еластично, но все пак позволява самостоятелна нормална походка.

Предвид гореизложеното, Софийски апелативен съд, ГО, 14 състав, приема следните правни изводи:

Според разясненията, дадени в ППВС № 7 от 30.10.1959 г., т.2 вр.т.1 отговорността за непозволено увреждане по чл. 45 ЗЗД съответно в конкретния случай във връзка с чл.49 от ЗЗД, се поражда при наличие на причинна връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. Причинната връзка трябва да бъде доказана във всеки конкретен случай, а вината се предполага до доказване на противното. Първоинстанционният съд правилно е оценил представените доказателства за настъпилото увреждане и елементите, които го съставляват. Още повече - в действителност ответникът Столична община е тази, която следва да установи, че тротоара, общинска собственост, на който е реализирана увредата е поддържан изцяло в годно за ползване състояние, което не е сторено от този ответник. Третото лице помагач, комуто е възложено с договор непосредственото изпълнение поддръжката на улиците, респективно тротоари в района на събитието, също не е сторило това .

На Столична община в качеството ѝ на собственик на общинските пътища, съоръжения, тротоари и др., е възложено по силата на закона (чл. 11 ЗОБС), задължението да стопанисва и управлява имотите и вещи общинска собственост в интерес на населението, съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин. Както е посочил и съставът на СГС, по силата на чл.30, ал.4 и ал.5 и чл. 31 Закона за пътищата ответникът Столична община има задължението да осъществява чрез съответните служби за контрол дейностите по ремонт, поддръжка в изправно състояние на общинските пътища, подземните съоръжения и тротоарите, велосипедните алеи и др. и да отстранява препятствията и неизправностите в най-кратък възможен срок. Задължение за общината е възложено и с разпоредбата на чл. 48, ал.1, т.2 б.,б“ от ППЗП, а съгласно нормата на чл. 167, ал.1, изр.1 ЗДвП лицата, които стопанисват пътя, го поддържат в изправно състояние, сигнализират незабавно препятствията по него и ги отстраняват във възможно най кратък срок.

Разпоредбата на чл. 1 ЗОБС вменява в дълг на общините да управляват имотите и вещите - общинска собственост, в интерес на населението на общината съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин, а според цитираната нормативна уредба за общината е налице и задължение да сигнализира за наличието на препятствия по улицата-в случая подвижни тротоарни плочи, като този участък бъде изрично отбелязан с подходящи заграждения, за да се препятства преминаване на пешеходци по него. В случай, че общината не е предприела предписаните от закона действия или ги е предприела, но без да положи дължимата грижа, поради което настъпят вреди за трети лица, тя дължи обезщетение. В случая не е и налице освобождаваща от отговорност предпоставка.

Относно възраженията за съпричиняване от страна на ищеца, съгласно практиката на ВКС, намаляването на дължимото обезщетение на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от надлежно релевиране на възражение за принос на пострадалия и установяване на този принос по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от възразилата страна. Но направеният изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2

ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Настоящият съдебен състав приема, че не е налице съпричиняване в насотияния случай. За принос на пострадалия не може да се приеме придвижването на ищеца в тъмна част на денонощието или метеорологичните условия. Задължение на общината е да поддържа публичната общинска собственост в годно за използване състояние, включително и през зимата и в тъмната част на денонощието, както чрез свои служители, така и чрез възлагане на работа на трети лица-изпълнители. Последното е въпрос на вътрешно ведомствена организация, неотнормим към настоящия спор. Именно поради бездействието си и неосигурената настилка по тротоари и пътища, която да е в нормален за ползване вид и качествено полагане, не само в процесния участък, ищецът в момента на падане след стъпване на разбитите плочки, е отскочил с цел да избегне дървото, намиращо се пред него. Поради този внезапен силов скок е настъпила „закритата руптура на Ахилесовото сухожилие на дясната подбедрица“. Несъстоятелни са и възраженията на третото лице-помагач, че ищецът е допринесъл за настъпването на травмата, тъй като бил бивш спортист и естеството му на работа било свързано с интензивно физическо натоварване. Силният отскок, който причинява увреждането е сторен заради пропаднали плочки на тротоара и залитване към дърво, респективно целта ищецът да го избегне и да не си причини по-тежка травма, а не заради естеството му на работа и физическото натоварване, което е търпял в спортния си период. Ако нямаше неравности по тротоара в процесната отсечка, за ищецът не би настъпило такова увреждане.

С оглед на изложеното САС приема за правилни изводите на СГС за настъпване предпоставките за ангажиране отговорността на ответника поради наличие на елементите от фактическия състав на деликта по чл.49 вр. чл.45 от ЗЗД. По делото е установено по безспорен начин настъпване на увреждане на ищеца и претърпените от него болки и страдания, като причината са неукрепени, начупени тротоарни плочки върху пешеходния тротоар на улицата, по която е минал ищеца с майка си, т.е. вредата е резултат от неизпълнение на задължението на ответника да поддържа общинската собственост в годен за ползване от гражданите вид. Касае се за противоправно поведение, резултат от неизпълнение на законово вменени задължения. Предвид на това правилно е осъден ответника да възмезди претърпените от ищеца имуществени и неимуществени вреди.

Размера на имуществените вреди е установен от фактури и касови бонове за закупените помощни средства и лекарства и сумата от 214.49 лв. се следва изцяло на пострадалия, както правилно е приел СГС.

По отношение на размера на обезщетението за неимуществени вреди САС намира, че същото е правилно определено от СГС. Като се съобразят претърпените болки и страдания от ищеца и тяхната продължителност, като това че са били със силен интензитет от около три месеца, невъзможността да се движи самостоятелно и да се обслужва, за този период, а и след това и продължилия му престой за домашно лечение около шест месеца,

влошеното му емоционално състояние, както и невъзможността да упражнява търговската си дейност през този период, което води съответно до влошаване и на материалното му състояние, то обезщетението в размер на 25 500 лв. се явява подходящо по размер за обезвреда на претърпените от пострадалия неимуществени вреди. Следователно спазен е принципа за справедливо определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди предвиден в чл.52 от ЗЗД от първоинстанционния съд.

Върху главниците се следва на осн.чл.86 от ЗЗД и законната лихва от предявяване на исковите претенции и до окончателното заплащане на сумите, както правилно е приел и СГС.

Въззивната жалба се явява изцяло неоснователна и първоинстанционното решение поради съвпадане изводите на първата и настояща въззивна инстанция следва да се потвърди изцяло.

При този изход по въззивната жалба и доколкото всяка от страните претендира и е представила списък и доказателства за сторени разноски по чл. 80 ГПК, настоящия състав приема, че разноските пред първата инстанция са правилно определени. За настоящата съдебна инстанция на Столична община разноските посочени в списъка от 1010 лв. общо не и й се следват. Същата следва да заплати на процесуалния представител на въззиваемия ответник Л. Г. И. сумата – адв.М. Н. за адвокатско възнаграждение, договорено на осн.38,ал.1,т.2,вр.ал.2 от ЗАДв. сума в размер на 2714.26 лева, определена на осн.чл.7 от Наредба 1 от 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горните мотиви съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 261007/24.07.2023 г. постановено по гр. д. № 4815/2021 г. по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, 1-4 състав, постановено на основание чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

ОСЪЖДА Столична община ЕИК 000696327, гр.София, ул.Московска № 33 да заплати на адв. М. Б. Н. - Т. – САК / ЛН от ЕАР *****/, ЕГН *****, гр.***, ул.*** № *, ет. * на осн.чл.78 ГПК, в качеството □ на процесуален представител на Л. Г. И., сумата от 2714.26 лева,/ две хиляди седемстотин и четиринадесет лева и двадесет и шест стотинки/ представляваща възнаграждение за оказана безплатна правна защита на осн. чл. 38 от Закон за адвокатурата.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице помагач на страната на ответника „ДВЛ“ ЕООД, ЕИК: 113553048, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ул. „Кралевски път“ № 1.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред ВКС в 1 месечен срок от уведомяването при условията на чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____